

Podklad pre tvorbu SWOT analýzy

SILNÉ STRÁNKY

- potenciál pre rozvoj poľnohospodárstva (klasické poľnohospodárstvo, alternatívne poľnohospodárstvo, ovocinárstvo) – tradícia, prírodné podmienky,....
- poľovníctvo – budovanie poľovníckych chodníkov, environmentálna výučba, lesníctvo, interaktívny chodník
- tradičné podujatia v obciach
- vodné toky v území - využiť na športové vyžitie, rybárstvo.....
- podmienky pre vidiecky turizmus a agroturistiku (kultúrne pamiatky, čisté životné prostredie a vhodné klimatické podmienky pre poľovníctvo a rybárstvo, rozmanité a unikátne prírodné podmienky, ...)
- pokojné a tiché bývanie
- chránené územia, náučné chodníky, cyklotrasy, vyhliadky, kúpaliská, lyžiarske vleky a pod. – základ pre celoročný CR
- voľné priestory na rozvoj podnikania, cestovného ruchu a sociálnych služieb
- existencia liečivých prameňov, prameňov pitnej vody, medokýš
- dobrá dostupnosť služieb
- dostupné dopravné spojenie (diaľnica, železnica, letisko)
- kultúrne zdroje – rodáci, zruční ľudia, nehnuteľné a hnutel'né pamiatky
- atraktivity (strelnica, kúpele, kúpaliská ....)
- atraktívne územie pre investorov (nevyužit' pozemky, budovy, ľudia)
- dobré pokrytie mobilným signálom
- lesné cesty spájajúce územie
- členstvá obcí v mikroregiónoch – širšie vzťahy s okolím územia
- záujem o bývanie, potenciál pre rozvoj IBV

SLABÉ STRÁNKY

- slabá vybavenosť ČOV a kanalizáciou, obce nemajú šancu riešiť tak veľké investície z vlastných zdrojov, detto chodník popri štátnej ceste
- pretrváva dlhodobá nezamestnanosť v malých obciach – potreba tvorby pracovných miest v regióne hlavne pre mladých
- neexistuje spoločná propagácia v oblasti cestovného ruchu + chýbajú ucelené produkty CR za územie
- narastá potreba rozvoja sociálnych služieb vzhľadom na starnutie regiónu a demografické trendy
- odliv mladých ľudí z regiónu pokračuje
- nízka informovanosť o podpore podnikania, o možnostiach získať finančné prostriedky pre verejný aj súkromný sektor
- chýba prenos informácií medzi sektormi (obec, podnikateľ, občan)
- zanedbaná jestvujúca infraštruktúra
- chýba cieleňá práca s mládežou a nízka angažovanosť mladých
- nízke environmentálne povedomie obyvateľov
- málo miestnych lídrov, pasívna mládež v strednom veku 12-18 rokov
- chýbajúce zodpovedajúce prepojenie obce Kováčová so Sielnicou
- silná intenzita dopravy v časti územia, najmä nákladná – obslužné lomy, píly, výstavba diaľnic

- z časti povodňové územie (Čerín, Sebedín, Zolná, Lieskovec), nedostatočne regulovaný a udržiavaný tok zolná s prítokmi, chýbajúce protipovodňové opatrenia v krajine
- absencia vysokorýchlostného internetu hlavne v menších obciach

PRÍLEŽITOSTI

- predaj z dvora – drobní pestovatelia a spracovatelia
- ukážková farma
- rozvoj včelárstva
- dobré podmienky pre cyklotrasy
- turistické chodníky, prepojiť trasy
- možnosť vybudovať letný tábor
- propagácia a rozvoj letnej aj zimnej turistiky
- potreba rozvoja sociálnych služieb vzhľadom na starnutie regiónu a demografické trendy – rekonštrukcia objektov, nové pracovné miesta
- diverzifikácia poľnohospodárskych činností
- vidiecky rozvoj – cestovný ruch – všeobecne, obce
- odbytové centrum – marketing smerom von – podpora predaja produktov ľudovej tvorivosti, nielen ľudovej tvorivosti, ale napríklad aj poľnohospodárskych produktov, aktivita, ktorá by integrovala toto územie
- využitie alternatívnych zdrojov energie
- podpora remesiel – tvorba pracovných príležitostí na vidieku
- voľná pracovná sila, ktorá bude vhodne rekvalifikovaná
- príchod investorov
- využitie externých finančných zdrojov
- voľné priestory na podnikanie
- rozvoj ubytovanie na súkromí
- vhodná geografická poloha regiónu – Zvolen, Banská Bystrica
- spolupráca v rámci územia aj mimo, prepojenie aktivít obcí pre spoločné projekty
- spolková činnosť, vzdelaní a aktívni ľudia
- budovať imidž dediny a územia ako celku
- prezentácia úspešných projektov a aktivít v území
- členstvo v mikroregiónoch a ďalších združeníach
- podpora regionálnych produktov
- koncepcia pre humanizáciu verejných priestranstiev a následná realizácia najmä v malých obciach
- podpora miestneho folklóru (napr. vydaním CD a obstaraním pojazdného pódia)

OHROZENIA

- rozvoj investícií vrátane rozvoja bývania brzdia nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom aj budovám
- nerovnomerný aktuálny stav aj potenciálny rozvoj obcí regiónu (vybavenosť, doprava, podmienky na bývanie, vzdelanostná úroveň, demografia.....)
- nedostatok pracovných príležitostí pre mladých ľudí, resp. slabá tvorba nových pracovných miest
- nezamestnanosť hlavne v malých obciach
- nesolventnosť obyvateľov na vidieku, nemajú príjem, netvorí obraty v obchodoch,
- odchod mladých a vzdelaných ľudí za prácou mimo región

- zlé medziľudské vzťahy, závisť
- časť populácie - pasívni, nevzdelaní a neprispôsobiví
- nezáujem občanov o veci verejné
- nevedomosť, ako získať financie, neochota
- zle nastavený systém eurofondov – refundácia, administratívne zaťaženie, byrokracia, neumožňuje podporu podnikania pre začínajúcich a mladých podnikateľov
- nízka informovanosť na vidieku
- neatraktívnosť ponuky územia pre mladých ľudí
- nepriaznivá legislatíva, politika štátu, odvodové zaťaženie, reforma verejnej správy (hlavne pre malé obce)
- netransparentné pridelovanie grantov
- nevýhodný systém financovania projektov pre malé obce
- administratívna náročnosť prípravy a realizácie projektov
- nedostatok finančných prostriedkov (Samosprávy, PO, FO)

Vízia do roku 2030

Územie MAS NAŠA LIESKA využíva miestny potenciál na rozvoj celoročného cestovného ruchu a tvorbu pracovných príležitostí, pričom dbá na šetrné využívanie miestnych zdrojov a kvalitu životného prostredia. Územie je komplexne vybavené potrebnou infraštruktúrou pre kvalitný život všetkých obyvateľov. Spolupráca a partnerstvo sú rozvíjané na všetkých úrovniach a do verejného života sa zapája široká verejnosť.

Priority rozvoja do roku 2023

1. Dobudovanie komplexnej infraštruktúry

Špecifický cieľ: Vybudovanie novej a rekonštrukcia existujúcej infraštruktúry, ktorá bude slúžiť všetkým obyvateľom aj návštevníkom územia a bude pokrývať všetky oblasti života.

2. Tvorba a ochrana životného prostredia

Špecifický cieľ: Čisté, vzhľadovo pekné a atraktívne územie k spokojnosti všetkých obyvateľov a návštevníkov.

3. Tvorba pracovných miest

Špecifický cieľ: Podpora a využitie miestneho potenciálu podnikateľov, podpora vzniku nových podnikateľov, rozvoj podnikania, poľnohospodárstva, služieb a remesiel.

Strategický cieľ

MAS NAŠA LIESKA do roku 2023 zabezpečí pre svojich obyvateľov významné zlepšenie v dobudovaní komplexnej infraštruktúry a v tvorbe a ochrane životného prostredia, vytvorí nové pracovné miesta na základe využitia miestneho potenciálu a bude využívať prírodné danosti územia pre rozvoj celoročného cestovného ruchu.

SWOT analýza

Oblasť:	Silné stránky	Slabé stránky	Príležitosti	Ohrozenia
<i>Ekonomika</i>	– dostupné dopravné spojenie (diaľnica, železnica, letisko) – atraktívne územie pre investorov – záujem o bývanie – potenciál pre IBV, pokojné a tiché bývanie – potenciál pre rozvoj poľnohospodárstva, poľovníctva... – podmienky pre celoročný cestovný ruch a vidiecky turizmus, agroturistiku – kultúrne zdroje – voľné priestory na rozvoj podnikania, cestovného ruchu a sociálnych služieb	– nevyhovujúca, nedobudovaná a zastaraná infraštruktúra (technická a environmentálna) – chýbajú nové pracovné príležitosti – nevysporiadané vlastnícke vzťahy – slabý marketing územia – neexistujú konkrétne regionálne produkty cestovného ruchu	– vhodná geografická poloha regiónu – dostupnosť veľkých sídiel SR aj okolitých štátov diaľnicou, železnicou aj letiskom – využitie externých finančných zdrojov – príchod investorov – podnikanie, diverzifikácia poľnohospodárskych činností – celoročný cestovný ruch a vidiecka turistika, podpora remesiel a regionálnych produktov – podmienky pre cyklotrasy, turistické chodníky, zimné športy, tábory... – voľné priestory na podnikanie – ubytovanie na súkromí – podpora zachovania a rozvoja remesiel a služieb	Vnútorne – nedostatok pracovných príležitostí, žiadne nové pracovné miesta pre mladých – nesolventnosť obyvateľov na vidieku – odchod mladých a vzdelaných ľudí – zlé medziľudské vzťahy – časť populácie - pasívni, nevzdelaní a neprispôsobiví ľudia – nezáujem občanov o veci verejné – nevedomosť ako získať financie – nízka informovanosť na vidieku – neatraktivnosť ponuky územia pre časť mladých ľudí
<i>Životné prostredie</i>	– existencia liečivých prameňov, prameňov pitnej vody... – chránené územia, náučné chodníky, cyklotrasy.... – čisté životné prostredie – vhodné klimatické podmienky pre celoročný cestovný ruch – vhodné podmienky	– silná intenzita dopravy v časti územia – chýbajúca infraštruktúra - kanalizácie – pomalá likvidácia jestvujúcich čiernych skládok – narastajúce množstvo nových čiernych skládok – nízke	– príroda – poľnohospodárstvo priaznivé ŽP – alternatívne zdroje energie – využiť lesnatosť územia a vodné toky	Vonkajšie – nepriaznivá legislatíva k odľahlým regiónom, politika štátu – odvodové zaťaženie – reforma verejnej správy (hlavne pre malé obce) – netransparentné prideľovanie grantov – nevýhodný systém financovania projektov pre malé

	pre poľovníctvo a rybárstvo – rozmanité a unikátne prírodné podmienky, atraktivita	environmentálne povedomie obyvateľov		obce – nedostatok finančných prostriedkov hlavne pre obce – administratívna náročnosť prípravy a realizácie projektov – nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom a budovám
Spoločnosť	– tradičné podujatia v obciach – pohostinní ľudia – bezpečné prostredie – aktívne a fungujúce spolky (poľovníctvo, rybárstvo)	– dlhodobá nezamestnanosť v malých obciach – pretrvávajúci odliv mladých ľudí z regiónu – informačná nedostupnosť o podpore podnikania a možnostiach získať finančné zdroje – chýba prenos informácií medzi sektormi – chýba cieľná práca s mládežou a nízka angažovanosť mladých – v malých obciach absencia chýba rýchly internet – málo miestnych lídrov – starnutie regiónu (potreba zriadenia sociálnych služieb)	– spolupráca v rámci územia – prepojenie aktivít obcí pre spoločné projekty – spolková činnosť – vzdelaní a aktívni ľudia – vzdelávanie – budovať imidž dediny a regiónu – prezentácia úspešných projektov a aktivít v území – aktivizácia občanov cez folklór	